

irányadó magazin

Az adonavigator.hu magazinja – I. évfolyam 2. szám
2012. november

A kkv.-k kritikus pontja: a pénztár

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Rossz nyelvek szerint kétféle kkv. létezik. Az egyiknél magas a pénztár, a másiknál magas a tagi kölcsön. Az biztos, hogy mindkettő a pénzkezelés nem megfelelő rendjéből adódik, és mindkettő bőven rejt kockázatokat. De mit lehet tenni?

A pénzkezelés rendjéről

Unalomig emlegetett szabály, hogy a cégeknek a számviteli törvénynek megfelelő pénzkezelési szabállyal kell rendelkezni. Ez alól 2012-ben mentesültek azok a bt.-k vagy kkt.-k (azaz a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok), amelyek a sajátos egyszerűsített éves beszámoló mellett döntöttek.

Mit jelent ez?

Ha nem kötelező számviteli politikát készíteni, ennek köszönhetően nincs a cégnél pénzkezelési szabályzat sem, akkor nincs mit megsérteni. Így ezeknél a cégeknél szóba sem jöhet az Art. szerinti mulasztási bírság. Persze itt azt rögtön hozzá is tesszem, hogy ettől még a pénzforgalom hiteles dokumentálása és a mérlegben valós értéken történő feltüntetése számukra is kötelező.

**Kiemelt
cikkek ebben
a számban:**

Határozott idejű munkaszerződés-meghosszabbítás: miként, mikor, hányszor?

6. oldal

Megváltozott munkaképességű fogalma a rehabilitációs hozzájárulásban egy kis matekkel fűszerezve

5. oldal

A céges bankkártya buktatói ...azaz, miről áruklodik a bankkártyahasználat

12. oldal

Nyílt végű pénzügyi lízing elszámolása az áfa és a számvitel szabályai szerint

14. oldal

Azoknak a cégeknek, amelyeknek pénzkészlet szabályzatot kell készíteni, meg kell határozni a pénzkészlet maximális összegét. Számos cég szabályzatát úgy alakította ki, hogy saját döntése szerint a napi záró készpénz nem lehet több 500 ezer forintnál. De miért? A törvény nem ír elő ilyen maximumot!

Abban az esetben, ha akár egyetlen nap is több pénz van a pénztárban annál, mint amit magunknak meghatároztunk, bírsághatóvá váltunk. Soha ennél könnyebb dolga nem lesz az adóhatóságnak, hogy bírságot szabjon ki. Csak a könyvelésben a pénztárfőkönyvi kartont kell végignézni.

A magas pénztárral működő társaság kölcsönéből is kiválthatjuk a tagi kölcsönt.

És ha abba a csoportba tartozunk, ahol nem a pénztár magas összege okoz gondot, hanem a folyamatos pénzhiány, a negatív egyenleg is hasonló problémákat rejt.

Ha ez a bizonyos 381-es főkönyvi karton negatív záró egyenleget mutat, akkor az adóhatóság megállapítja (nem megállapíthatja, hanem megállapítja) az eltitkolt bevételt. Azt állítja, hogy biztosan nem tudtunk többet költeni kp.-ben, mint amennyivel rendelkezünk, így ha volt pénzünk az adott kiadásra, akkor biztosan volt bevétel is. Csak eltitkoltuk.

És ha már itt tartunk. Tudtad, hogy 2012-től az eltitkolt bevétel miatt kimutatott adóhiányra az adóbírság 200%? Azt hiszem, érdemes ezt elkerülni.

Meggyőződésem, hogy a pénzkészlettel kapcsolatos hibák zöme könnyen kiküszöbölhető, ha azzal mind a könyvelő, mind a cégvezető foglalkozik. Nem az egyik vagy nem a másik! Mindketten kontroll alatt kell, hogy tartsák a készpénzfolyamatokat.

Ha magas a pénztár

A probléma gyakran azért alakul ki, mert a cégvezetők a cég pénztárát sajátjukként kezelik. Személyes kiadásra fordítják, így a kiadásokról a könyvelésben már számlával nem tudnak elszámolni.

Teljes mértékben helytelen az a könyvelői gyakorlat, hogy a problémát egy könyvelési tételnek tekintjük, és a felhalmo-

zódott összeget a cégvezető nevére kiírjuk. Nem beszélhetünk elszámolásra kiadott összegről sem, mert nincs mögötte valós tartalom.

A kölcsönt mindenképpen szerződéssel kell alátámasztani, melyben olyan fontos dolgokról is dönteni kell, mint pl. a lejárat vagy a kamat. Az előbbi fontos számviteli (rövid vagy hosszú lejáratú a kölcsön), míg a második nagyon komoly adózási kérdés.

Ráadásul a kölcsön csak egy időleges megoldás, mert bár pillanatnyilag megoldja a pénztár záró állományának a kérdését, a közel-

jövőben a kamat miatt további növekedést eredményez. Ha a kölcsön kamatmentes, akkor pedig az szja-törvény 72. §-a szerinti szabály szerint a cégnek adófizetési kötelezettsége keletkezik.

Mi lehet a megoldás?

Ha a cégvezető, akinek a tulajdonában vannak olyan eszközök, melyekre a társaságnak szüksége van, akkor egyik megoldás lehet, hogy ezeket a cégnek értékesíti. Az ingóság értékesítésére vonatko-

zó valamennyi szabály betartása mellett el tudjuk érni azt, hogy a magánszemélynek adómentes jövedelme keletkezik, míg a cégen elszámolható a megvásárolt eszköz. Különös tekintettel figyelni kell arra, hogy:

- az eszközt a cég üzleti célból vásárolja meg,
- az eszköz adásvételi szerződésben meghatározott ára a piaci értéknek megfelelő.

Ha az ingóság értékesítéséből a magánszemélynek a bevétele nem több mint 600 ezer forint, vagy ha több, akkor a jövedelme nem több mint 200 ezer forint, akkor nincs adókötelezettség.

Megoldás lehet – és valójában javaslat is –, hogy a pénzt jövedelem formájában számfejtjük le a magánszemélynek. Persze nem mindegy, hogy ez milyen jövedelem. A bér nagyon drága. Amennyit kap nettóban a magánszemély, annyit az államnak is be kell fizetni. De ha ez a pénz a korábbi évek alatt felhalmozódott nyereség, akkor valószínű, van az eredménytartalékban is ki nem vett osztalék. Ha osztalékelőlegként számfejtjük le, akkor azt mindösszesen 16% szja terheli. Igaz, hogy az adóbefizetéshez is pénzt kell előteremteni, de az egyik legszabályosabb, a magánszemély számára tényleges jövedelmet teremtő módszerről van szó. (Amikor osztalékként jóváhagyjuk, akkor a 14%-os ehóval a feltöltési határig még kalkulálni kell.)

Ráadásul.

Számold csak ki, hogy ha nem teszel semmit, akkor a kamatmentes kölcsönre fizetendő adóval gyakorlatilag ugyanúgy kifizeted ennek az árát, de nem oldottad meg a problémát.

Az osztalékelőleg nagyságáról te döntesz, akár minden hónapban kivehetsz egy általad meghatározott összeget.

Persze megoldás az is, hogy nem magánszemélynek adod kölcsön, hanem egy másik cégnek. Mondjuk egy olyannak, amelynek épp a pénzhiány a problémája. Itt egyetlen törvény sem írja elő a kamatfizetési kötelezettséget, és az szja-törvény 72. §-a (kamatkedvezményből származó jövedelem) sem tud életbe lépni. Ha ügyes vagy, akkor ezeket a megoldásokat kombinálhatod is.

Ha üres a pénztár

Azaz, ha tagi kölcsönre van szükséged. Ez a helyzet akkor áll elő, ha nem elegendő a cég bevétele ahhoz, hogy a kiadásokat rendezze. Nem is feltételezem, hogy ezek esetleg abból adódhatnak, hogy nem minden bevétel jelenik meg a köny-

vekben. Fogjuk inkább a válság okozta forgalomcsökkenésre vagy egy nagyobb összegű beruházásra, melyhez forrásra volt szükség.

Sajnos sokszor a könyvelők itt is önállósítják magukat, és ha mínuszban találják a pénztárt, akkor bekönyvelnek egy kis tagi kölcsönt. Számukra ez a pénzügyi esemény sem több, mint egy sor a könyvelésben. Sokszor bizonylat sem készül hozzá. Nem jól van ez így. Nem kevés cégvezetőt láttam már meglepődni azon, amikor szembesült a cégben a tagi kölcsön nagyságával. „Nem is tudtam róla” – hangzik rögtön az első mondat. „Pedig te tetted be a kaszába” – jön a válasz. Rémes. Különösen úgy, hogy a vagyonosodási vizsgálat alá a cégvezetőt vonják.

Nem biztos, hogy a pótbefizetés és a tagi kölcsön pénzügyi tranzakciója pénzmozgás nélkül lebonyolítható.

Abban az esetben, ha a cégnek a likviditási problémák miatt külső forrásra van szüksége, ezt a cégvezetőknél ugyanúgy tudni kell, mint a könyvelőknél.

Mi lehet a megoldás?

Természetesen az, hogy az ésszerű gazdálkodás elve szerint elkezünk nyereségesen működni, és ebből a tagi kölcsönt visszafizetni... Bár lehet, hogy ezen a mondaton most meglepődtél, mégis fejezd be a cikk olvasását. Tudom, hogy ez sok cégnél lehetetlen lesz. De nekik is tenni kell valamit.

Ha a tagi kölcsön a veszteséges vállalkozás eredménye, akkor valószínű, az eredménytartalék is negatív. Sőt lehet, hogy már a saját tőke is. Ebben az esetben az a feladat, hogy a kötelezettségek közül a saját tőkébe „bevarácsoljuk” a tagi kölcsönt.

Azt a mai adószabályok mellett nem javasoljuk, hogy a tag mondjon le róla. Bár ennek eredményeképpen a mérleg szerinti eredmény megemelkedik, és a saját tőke helyreállhat, az

ajándékozási illetéket nem tudjuk megúszni. Gondolom, a tagi kölcsön 20-30-40%-át pedig nem szeretnénk illetékként befizetni.

A veszteséges gazdálkodás megoldásaként a pótbefizetés intézménye javasolt. Ennek első lépése, hogy megnézzük a társasági szerződést, van-e erre lehetőség. Ha nincs, akkor meg kell teremteni.

A következő lépés, hogy a tulajdonosok befizetik az előírt pótbefizetést, a határozat szerint készpénzben vagy átutalással. Ebből a pénzből pedig már vissza lehet fizetni a tagi kölcsönöket.

Végeredményképpen az összeg a saját tőke részévé válik. Egészen pontosan a lekötött tartalékok között.

A pótbefizetés lehetősége még azt is magában hordozza, hogy ha a vállalkozás a következő években talpra áll és folyamatosan nyereséget termel, akkor a pótbefizetést a társaság visszafizesse. Ráadásul adómentesen.

Egy tanács. Nem biztos, hogy a pótbefizetés és a tagi kölcsön pénzügyi tranzakciója pénzmozgás nélkül lebonyolítható. Elképzelhető ugyanis, hogy a tagi kölcsönt csak az egyik tag adta, míg a pótbefizetést a tagok a társasági szerződésben előírt arányban kell teljesítsék.

Azt a megoldást már említettem, hogy a magas pénztárral működő társaság kölcsönéből is kiválthatjuk a tagi kölcsönt. De ezzel mindösszesen csak azt a problémát oldjuk meg, hogy egy vagyonosodási vizsgálat kapcsán nem a tulajdonost vonják felelősségre, honnan volt pénze. A saját tőke negativitása nem oldódik meg.

És hogyan tovább?

Ha a korábbi tapasztalatok szerint a cégnél valamilyen irányú pénztárprobléma veszélye áll fenn, akkor a könyvelő és a cégvezető gyakrabban kommunikáljon a megoldásról. Kisebb problémákat még könnyebb orvosolni, mint az évek alatt felhalmozott összeget.

A könyvelési bizonylatok rögzítésének rendjétől függően beszéljétek meg, hogy pl. minden hónap 20-án megnézzük, hogy áll a pénztárfőkönyvi számla egyenlege. Ha csak azt elérted, hogy a cégvezető tud a problémáról, te máris megtettél mindent, ami tőled elvárható.

Megváltozott munkaképességű fogalma a rehabilitációs hozzájárulásban egy kis matekkal fűszerezve

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Jól megfigyelhető tendencia, hogy a „kis” adónemeink közül a rehabilitációs hozzájárulás, illetve a szakképzési hozzájárulás sok és jelentős módosításon megy keresztül.

A rehabilitációs hozzájárulás tekintetében az utóbbi időszakban többször is módosították a megváltozott munkaképességű személy fogalmát.

Cikkemben nem írom le a fogalmat, inkább vegyük sorra, hogy milyen időszakra milyen jogszabályi helyen találjuk meg.

Hatály	Jogszabályi hely
Elévüléstől – 2007. december 31.	8/1983. (VI. 29.) EüM-PM együttes rendelet 2. § (1) bekezdés
2008. január 1.– 2011. június 30.	177/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet 2. § e) pontja
2011. július 1.– 2011. december 31.	1991. évi IV. törvény 42. § és 42/B §
2012. január 1.– ki tudja, meddig	2011. évi CXCI. törvény 22. § és 38. §

A fogalom mögött meghúzódó lista tartalmilag 2012. január 1-jétől ment át lényeges változáson, előtte csak apróbb módosítások voltak. Meg kell vizsgálni minden egyes olyan személyt, akit rehabilitációs hozzájárulás szempontjából korábban csökkentő tényezőként vettünk figyelembe. A módosítás eredménye az, hogy kik azok a személyek, akik egy időpontot túl már nem férnek bele a keretbe.

Az idei év eleje egy átmeneti szabállyal is bonyolítja a helyzetet: ha az adott személyt a 2011. július 1-jei szabályok szerint megváltozott munkaképességűnek minősítettünk, akkor ez a személy 2012. december 31-ig akkor is megváltozott munkaképességűnek számít, ha időközben pl. egy komplex minősítés alapján már nem tartozik ide.

Az idei év egy másik fontos változást is hozott: a kedvezmény igénybevétele szempontjából megszűnt a megváltozott munkaképességűekre vonatkozó kötelező 4 órás foglalkoztatás. De vigyázzunk: a KSH létszámítás-szabálya továbbra is csak akkor tekinti egy egész létszámnak a munkavállalót, ha legalább havi 60 órában van foglalkoztatva. Tehát a 2 órás munkavállalók nulla létszámnak számítanak mind az átlagos állományi, mind a kötelező foglalkoztatási szintet csökkentő létszám szempontjából. A vízvonalzó a 3 órás munkaviszony. Ha van 100 fős cég, akkor a kötelező foglalkoztatási szintet 5 fő 2 órás megváltozott munkaképességű munkavállalóval még csak részben sem fogjuk teljesíteni, 5 fő legalább 3 órás foglalkoztatásával viszont kinullázhatjuk a kötelezettséget.

Határozott idejű munkaszerződés-meghosszabbítás: miként, mikor, hányszor?

Szerző: Dr. Horváth István

A munkáltatók számára jelentős kísértés, hogy határozatlan idejű munkaviszony létrehozása helyett a határozott időre megkötött munkaszerződést hosszabbítsák. Mit enged és mit tilt az új Munka törvénykönyve?

Előjáróban

Az új szabályozás alapján a munkáltató és munkavállaló változatlanul szabadon állapodhat meg arról, hogy határozatlan vagy határozott időre szóló munkaszerződést kötnek. Ha a munkaviszony időtartamáról a szerződés hallgat, a munkaszerződés határozatlan időre szól. A határozott idejű munkaszerződéssel kapcsolatos problémák nem a második szerződés megkötésével kezdődnek...

Az új Mt. szerint

A határozott idejű munkaviszony tartama az öt évet változatlanul nem haladhatja meg, ideértve a meghosszabbított és az előző határozott időre kötött munkaszerződés megszűnésétől számított hat hónapon belül létesített újabb határozott tartamú munkaviszony tartamát is. Az ötéves korlát az előzőleg határozott időre kötött munkaszerződések esetében irányadó akkor, ha a korábbi határozott időre kötött munkaszerződés megszűnésétől számított hat hónapon belül kerül sor újabb határozott idejű munkaviszony létesítésére. Amennyiben például a felek két évre kötöttek munkaszerződést, majd ennek lejártá után négy hónappal újabb munkaszerződést akarnak kötni, annak időtartama legfeljebb 3 év lehet. Hasonlóan, a felek a négy évre kötött munkaszerződést a lejáratkor legfeljebb újabb egy évvel hosszabbíthatják meg.

Ha hat hónap már eltelt a korábbi határozott időtartamú foglalkoztatás megszűnése óta, akkor az újabb határozott idejű foglalkoztatás esetén az öt év újrakezdődik. Ugyanakkor, amennyiben a munkaviszony létesítéséhez hatósági engedély szükséges (pl. harmadik országbeli állampolgár munkavállaló magyarországi munkavégzése esetén), a munkaviszony legfeljebb az

A határozott időre szóló foglalkoztatás meghosszabbítása abban az esetben ismerhető el, ha ehhez valamely jogos indok kapcsolódik.

engedélyben meghatározott tartamra létesíthető. Az engedély meghosszabbítása esetén az újabb határozott idejű munkaviszony tartama – a korábban létesített munkaviszony tartamával együtt – az öt évet meghaladhatja [192. § (2)–(3) bekezdés].

Az új Mt. januári kihirdetett szövege szerint határozott idejű munkaviszony azonos felek között történő hat hónapon belüli meghosszabbítására vagy a határozott idejű munkaviszony megszűnését követő hat hónapon belül újabb határozott idejű munkaviszony létesítésére a munkaszervezéstől független, objektív ok fennállása esetén kerülhetett volna sor, és mindez nem sérthette volna a munkavállaló jogos érdekét. A „munkaszervezéstől független, objektív ok” kritériumnak történő megfelelés véleményünk szerint számos esetben értelmezési nehézségeket okozott volna. A jogalkotói segítség is elmaradt volna, ugyanis sem az Mt., sem a törvényjavaslathoz fűzött Indokolás nem tartalmazott további iránymutatást az „objektív ok” tárgyában.

A jogalkotó, megelőzve az értelmezési és jogalkalmazási problémákat, a 192. § (4) bekezdéséből elhagyta a kritikus „munkaszervezéstől független, objektív ok” fordulatot, helyette a munkáltatói jogos érdek fennállását követeli meg a határozott idejű munkaviszony meghosszabbításához vagy a határozott idejű munkaviszony megszűnését követő hat hónapon belüli ismételt létesítéséhez. E rendelkezés – tartalmát tekintve – megfelel a korábbi szabályozásnak. A „régiji” Mt. 79. § (4) bekezdése ugyanis – a következményt szabályozva

– megállapította: határozatlan időtartamúnak kell tekinteni a munkaviszonyt, ha a határozott időtartamú munkaviszony azonos felek közötti ismételt létesítésére, illetve meghosszabbítására az ahhoz fűződő munkáltatói jogos érdek fennállása nélkül kerül sor és a megállapodás megkötése a munkavállaló jogos érdekének csorbítására irányul. Így továbbra is irányadó a korábbi ítélkezési gyakorlat. E szerint a határozott időre szóló foglalkoztatás meghosszabbítása abban az esetben ismerhető el, ha ehhez valamely jogos indok kapcsolódik. Hogy ne csak elvi rébuszokban fogalmazzunk, egy ítélet szerint a próbaidőt követően, a próbaidő céljának megfelelő okból megkötött határozott idejű munkaviszony nem felel meg a törvénynek [BH 2007. 388.]

A határozott időre létesített munkaviszony megszűnésével a felek újabb hasonló jellegű munkaviszony létrehozásában állapodhatnak meg. A munkaügyi bíróság nem kötelezheti a feleket új munkaviszony létesítésére, miután az csak a felek egyező és kifejezett akarata alapján történhet [BH 1992. 610.]. Önmagában azt, hogy a peres felek egymást követően több határozott időre szóló munkaszerződést kötöttek, nem lehet jogellenesnek tekinteni [BH 1992. 501.]. Ugyanakkor, ha a határozott idejű munkaszerződés-kötés és annak többszöri (adott esetben öt éven

át 19 alkalommal történt) meghosszabbítása a munkáltató részéről törvényes érdek nélkül történt, a határozott időre szóló kikötés érvénytelen [EBH 1999. 136.].

Összegezve

A törvény nem ad konkrét mértéket arra, hogy hányszor lehet meghosszabbítani a jogviszonyt vagy ismételt határozott időt kikötni. Ennek jogszerűsége mindig az eset összes körülményeinek ismeretében ítéltető meg. Csak így állapítható meg ugyanis, hogy a munkáltató eljárását valóban a munkaszervezéstől független, objektív ok indokolja-e, illetve, hogy mindez nem vezet-e a munkavállaló jogos érdekének sérelmére. Nincs akadálya az időtartam meghosszabbításának, illetve újabb határozott idejű munkaszerződés kötésének, ha az e kettős követelménynek megfelel [LB MK 6. számú állásfoglalás]. Nem szorul ennek következtében magyarázatra, hogy önmagában a felmondási tilalom vagy a végkielégítésre való jogosultság megszerzésének elkerülése céljából meghosszabbított munkaszerződések semmilyen törvényes követelménynek nem felelnek meg.

Számlázzuk-e a kártérítést?

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Egy örökzöld kérdés, amit mégis mindig meg kell oldani, amikor ilyen szituációba keveredünk. Talán túlságosan beleültettük vállalkozóink fejébe, hogy „mindenről számla kell”. Ha ezt a leckét ügyfeink már megtanulták, akkor megtaníthatjuk nekik a számla és a bizonylat közötti különbséget is.

Kártérítés vagy kártalanítás

Ahhoz, hogy a kártérítés bizonylatolásáig eljussunk, kezdjük azzal, hogy tisztázzuk, mi is az a kártérítés. Mert nem mindegy, hogy kártérítésről vagy kártalanításról beszélünk. Habár hangzásra nagyon hasonlítanak, valójában két alapjaiban eltérő jogintézményről van szó. A megkülönböztetés kulcsa a jogellenesség. Tulajdonképpen mindkét esetben károkozás történik, de a kártalanítás esetében ez a károkozás nem jogellenes. És ez alapvetően meghatározza az áfabeli megítélést is, és ezen keresztül a számlakibocsátási kötelezettséget is.

Nézzünk néhány példát. Ha a szomszédunk telkét vagyunk kénytelenek használni például építési munkák során építési anyagok tárolására, a szükséges mértékben megtehetjük, de kártalanítanunk kell őt. Vagy amikor közérdekű célból az államnak szüksége van egy meghatározott ingatlanra pl. autópálya-építés miatt. Az ingatlan tulajdonosát ekkor is kártalanítás illeti meg. A kártalanítás kapcsán a felek között az áfa hatálya alá tartozó ügylet történik, ezért mindenképpen számlát kell kiállítani.

A kártérítés megfogalmazásához kicsit „jogászodjunk”. A polgári jogi kártérítésnek négy alapvető feltétele van: jogellenesség, felróhatóság, kár és okozati összefüggés a kár és a felróható tevékenység (mulasztás) között. Ha tehát fennáll a jogellenesség, a kár, valamint ezek között valamilyen összefüggés, akkor kártérítésről beszélünk.

Összegezve:

A kártérítés megállapításának a jogellenes magatartás elengedhetetlen feltétele. A kártalanítás viszont nem jogellenes magatartáson alapul, sokszor inkább egy szükséghelyzet következménye.

Egy tipikus példa

A káreseményekkel kapcsolatban szinte mindenkinek először egy autóval elszenvedett kár jut az eszébe. Itt a biztosító által fizetett kártérítésről van szó. Mi történik?

Megyünk az úton a kocsival, és valaki belemegy az autónkba, ami összetörik. Elvisszük a szervizbe és megjavíttatjuk. Az autószerelő díja számunkra egy ráfordítás, melyet a biztosító megtérít.

A kártérítés megállapításának a jogellenes magatartás elengedhetetlen feltétele.

A kártérítést a biztosító és a kárt elszenvedett cég között nem kell számlázni, az nem tartozik az áfa hatálya alá. A javítási költséget az autószerelő számlája alapján az egyéb ráfordítások közé, míg a biztosító térítését az egyéb bevételek közé kell elszámolni.

Nem tartom életszerűnek a példa továbbgondolását úgy, hogy mi lenne, ha a biztosító nem csak a minket ért kárt térítené meg. Így ez ügyben a kártalanítás jogintézménye szóba sem jöhet.

Ha megsérül az áru

Tételezzük fel, hogy árut értékesítünk, amit egy fuvarozócéggel szállítatunk el a vevő részére. A vevő jelzi, hogy az áru egy része átázott, így használhatatlan. A fuvarozási szerződés szerint az áru átvétele után a fuvarozó felelős az áruért.

Hogyan kell ezt dokumentálni?

A vevő felé természetesen csak a ténylegesen értékesített árukat kell számlázni. Ha eredetileg a teljes árumennyiségről elkészült a számla, akkor egy helyesbítő számlával azt módosítani kell. Így áfafizetési kötelezettség végül csak a hibátlanul megérkezett árukra áll fenn.

A fuvarozóval szemben viszont kártérítési kötelezettséggel lépünk fel, és a ténylegesen elszenvedett kárunk megtérítését kérjük.

Első lépés az, hogy a cég az egyéb ráfordítások között elszámolta a használhatatlanná vált készletet, ez az ő kára.

A kártérítés ennek az egyéb ráfordítások között elszámolt összegnek a megtérítését jelenti, amit nem kell számlázni, hanem a kapott összeget az egyéb bevételek között kell elszámolni.

Az elszámolás dokumentuma mindenképpen a fuvarozási szerződés, illetve kell, hogy legyen egy káreseményt dokumentáló jegyzőkönyv. És természetesen minden egyéb dokumentum, ami alátámasztja azt, hogy mi is történt. Gondolok itt például a vevő által küldött levélre, fényképekre, a kiállított helyesbítő számlára stb. Minden olyan bizonylatra, ami a kárral kapcsolatos.

Itt már talán nem teljesen életszerűtlen az eset továbbgondolása. Mit tanultunk a kártérítés és a kártalanítás különbségéről? Ha a cég nem csak a káreseménnyel kapcsolatos veszteségét kívánja a fuvarozóval megtéríttetni, akkor azt már kártalanításnak nevezzük. Valószínű, ilyen is ritkán fordul elő, de ha a jó partneri viszony fenntartása érdekében mégis megtörténik, akkor ezt már áfa felszámításával számlázni kell. Ebben az esetben az áfa nélküli összeget árbevételeként kell elszámolni, ami még az iparűzési adó alapjába is beleszámít.

És hova tartozik a kötbér?

Több iparágban is jellemző, de talán az építőipari szerződések kapcsán találkozunk ezzel a fogalommal a leggyakrabban. A kötbér egy szerződés nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetére kikötött pénzüsszeg. Akkor kell tehát fizetni, ha szerződésszegés történik. Ha beszélhetünk jogellenességről, akkor egyértelmű a válasz is: a kötbér kártérítésként szolgál a károsult fél részére.

Nem kell tehát számlázni, és nem keletkeztet áfaalapot sem.

Milyen juttatásoknál kell figyelni, hogy máshonnan kapott-e a munkavállaló illet? – avagy a párhuzamos foglalkoztatás előnyei

Szerző: Fata László

Néhány napja újra felmerült a megszokott kérdés. Egy hírlevélolvasóm írt, hogy félállású munkahelyén is kap cafeteriát, de saját cégében személyesen közreműködő tagként is élne a lehetőséggel.

– Mennyi cafeteriát adhatok magamnak?

– Bárcsak olyan egyszerű lenne a helyzet, hogy erre a kérdésre azt válaszolhatnám: .... forintot.

Egyes juttatásfajtánként külön-külön kell vizsgálnunk a helyzetet. Van olyan is, ahol kizáró ok a másik helyen adott juttatás. Máskor meg egyáltalán nem számít, hogy mit ad a másik munkahely, így akár duplázhajtuk is a törvényben leírt kereteket.

Nézzük csak sorban a leggyakrabban használt elemeket.

Erzsébet utalvány

Az Erzsébet utalványhoz kapcsolódóan elég jó hírem van. Minden egyes jogviszonyban (munkaviszony vagy társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja) minden juttató havi 5000 Ft értékig adhatja a magánszemélynek kedvező adózással ezt a juttatást. Így ha az egyik részmunkaidőben például kap valaki 5000 forintot, akkor a másik helyen is megkaphatja ezt teljes értékben. Extrém esetben akár 3-4-szer is.

Ebből következik az is, hogy a munkáltatónak sincs semmiféle extravizsgálódási, nyilatkoztatási kötelezettsége. Elég a saját nyilvántartását szabályszerűen vezetni.

Arra azonban figyelj, hogy egy juttató egy személynek csak egyszer adhatja havonta az 5000 forintot. Ha a cégnél valaki munkaviszonyban is van és emellett valahogy a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja, ez az egy cég csak egyszer adhat egy magánszemélynek.

Széchenyi Pihenő Kártya

SZÉP Kártya esetén bizony minden alszámlára külön össze kell számolni a magánszemély esetén, hogy az adóévben több juttatótól mennyit kapott. Az összesített érték nem lépheti túl az egyes alszámlák esetén a törvényben meghatározott maximum értékeket (225 000, 150 000, 75 000).

Látható, hogy munkáltatói feladat lesz a szükséges nyilatkozatok begyűjtése, amiből kiderül, hogy máshol mennyi SZÉP Kártya-juttatást kapott a munkavállaló vagy a személyesen közreműködő tag.

Önkéntes nyugdíjpénztár, egészségpénztár, önszegélyező pénztár

Na, itt a legnagyobb a szigor. Bár például nyugdíjpénztári juttatást havonta 46 500 forintig utalhatna egy munkáltató kedvező adózással, ennek azonban feltétele egy nyilatkozat. Csak akkor érvényesíthető a 30,94% közteher, ha a munkavállaló nyilatkozata szerint más juttatótól nem kap ilyen hozzájárulást. Már az is gond, ha máshol kap havi 2000 forintot, mi már ekkor sem érvényesíthetjük a kedvező adókulcsot.

Juttatóként tehát gondoskodnunk kell a megfelelő tartalmú nyilatkozatról, hogy megállapíthassuk az adózás feltételeit.

Természetesen ugyanez a helyzet az egészségpénztár és az önszegélyező pénztár esetén is. Ha a munkavállalóm

azt nyilatkozza, hogy máshol kap illet, akkor nálam már nem kaphat 30,94% közteherrel.

akkor is, ha többszörös jogviszony adna erre lehetőséget.

Helyi bérlet

Itt nem vár el a törvény semmiféle extranyilatkozatot. Nem ad a juttatáshoz értékhatárt. Így semmiféle feladata nincs a munkáltatónak a saját nyilvántartásának vezetésén kívül. Természetesen a többszörösnek egy magánszemély esetén nem lesz olyan sok értelme, mint például az Erzsébet utalvány esetén, hiszen senki nem használ egyszerre több bérletet ugyanabban a városban.

Iskolakezdési támogatás

Minden jogviszonyban (munkaviszony vagy társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja) lehet gyermekenként 27 900 Ft értékig kedvező adózással igénybe venni. Így ha az egyik részmunkaidőben megkapja egy munkavállaló a maximumot, akkor a másik helyen is megkaphatja ezt teljes értékben.

A munkáltató nyilatkoztatási kötelezettsége is a törvényben szereplő jogosultsági feltételekre kell, hogy kiterjedjen, és nem kell kérdeznünk, hogy máshol kapott-e ilyen juttatást a dolgozónk. A saját nyilvántartásunkban szereplő juttatási érték alapján kell majd az adót megállapítani.

Túlzásokba azonban itt sem szabad esned. Egy juttató egy személynek csak egyszer adhatja a kedvező adózás mértékéig, még

Sporteseményre szóló belépő

A törvény szövege úgy fogalmaz, hogy a kifizető által ugyanazon magánszemélynek az adóévben legfeljebb 50 ezer forint értékben juttatott, sporteseményre szóló belépőjegy, bérlet lesz adómentes.

Ebből egyértelműen látszik, hogy saját nyilvántartásunkban kell erre az 50 000 forintra figyelni. Így több juttatótól akár ennek többszörösét is megkaphatja a magánszemély, s akár egy VIP Formula-1-belépőt is össze tud szedni adómentes juttatásként.

Továbbgondolva annak örülhetünk, hogy itt sem kell nyilatkoztatnunk a munkavállalókat a máshol kapott összegekről.

Az általános szabály azonban itt is igaz: egy juttató egy magánszemélynek csak egyszer adhatja adómentesen a sporteseményre szóló belépőt vagy az erre szóló utalványt.

Összefoglalva: jó hírekkel szolgálhatunk azoknak, akiknek több cégben van akár rész- vagy teljes munkaidős munkaviszonyuk és/vagy társas vállalkozás személyesen közreműködő tagi jogviszonyuk.

Erzsébet utalvány, helyi bérlet, iskolakezdési támogatás és sporteseményre szóló belépő esetén mindegyik juttatónál igénybe vehetik ezeket a juttatásokat kedvező adózással a személyi jövedelemadó-törvényben meghatározott értékhatárokig.

Fata László
cafeteria-szakértő
www.cafeteriatrend.hu

A céges bankkártya buktatói

...azaz, miről árulkodik a bankkártyahasználat

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A korábbi számban már írtam arról, hogy mi a teendő egy saját bankkártyával kifizetett céges vásárlás esetén. Viszont biztos vagyok benne, hogy egy könyvelő tapasztalta már ennek a fordítottját, azaz saját szükségletre vásárolunk, de a cég bankkártyáját húzzuk elő a pénztárcánkból.

Árulkodó jelek

A vásárlás tényéről a bankszámla könyörtelenül árulkodik. Pontosan láthatjuk, hogy mikor melyik áruházban és mennyit fizetett vele ügyfelünk. Csak azt nem tudjuk, hogy milyen termékek vagy szolgáltatások ellenértéke a kifizetett összeg.

A könyvelők rögtön egy problémával szembesülnek. Amikor a banki terhelést szeretnék könyvelni, meg kellene keresni a hozzá tartozó szállítói számlát. Ezt azonban nem találják a könyvelt tételek között.

Könnyen előfordulhat, hogy a bankkártya használatára jogosult személlyel szemben megállapítják a jövedelmet, és adóhiányként kivetik ennek szja- és járulékvonzatát.

Előfordul, hogy ilyenkor valamiféle „kreatív” módszerrel mégis rögzítjük a tételt szállítói tartozás kiegyenlítéseként. Egy pontot teszünk a számla sorszáma helyére vagy nyitunk egy rendezetlen szállítói folyószámlát, és oda bekönyveljük. Könyvvizsgálati tapasztalataim szerint ezeket a könyvelők sokféle módon át tudják hidalni.

Idáig ez még rendben is van, hiszen a bankkivonat könyvelésekor a záró egyenlegnek stimmelni kell. Véleményem szerint a lehető legrosszabb megoldás, hogy kihagyjuk ennek a tételnek a könyvelését, feladva ezzel az egyenleg egyeztetésének lehetőségét.

Bekönyveljük tehát a banki kiegyenlítést, de nem feledve a problémát: nincs hozzá számla. És ebben a pillanatban még nem tudjuk pontosan, hogy egy céges vásárlásról van-e szó, csak a számla még az ügyfél pénztárcájában lapul, vagy nincs is számla, hiszen magánvásárlásról van szó.

Bár bosszantó pluszmunka ez a könyvelőknek, de nem szabad elhanyagolni. Egy szállítói folyószámla, ahol nincs meg mindkét oldal (vásárlás és kifizetés), előbb-utóbb olyan kaotikussá válik, ahol már nehéz kibogozni a gubancot.

A probléma

Ha nem foglalkozunk vele eleget, olyan problémával is találkozhatunk, hogy az adott vásárlás adóköteles lett volna.

Gondoljunk csak például a reprezentáció esetére.

Ügyfelünk meghívja partnerét vacsorázni, ahol a céges bankkártyával fizet. 2012-től a reprezentáció után összesen több mint 51% adót (szja + eho) kell fizetni. Sok cég úgy döntött, hogy inkább nem számolja el költségként a repit. Ez persze nem azt jelenti, hogy megszűnnek az üzleti vacsorák, hanem azt, hogy ügyfelünk saját pénzéből fizeti ki a számlát.

Ha az történik, hogy az utóbbi ok miatt nem kér számlát, de az összeget a céges bankkártyáról fizeti ki, akkor muszáj beazonosítani a kiadást.

Minden étteremben, élelmiszerboltban vagy hasonló helyen történt fizetés könnyen adóköteles lehet.

Probléma persze nem csak a reprezentációval lehet. Minden olyan vásárlást, ami nem üzleti célból történik, valamilyen juttatásnak kell tekinteni.

Könnyen előfordulhat, hogy a bankkártya használatára jogosult személlyel szemben megállapítják a jövedelmet, és adóhiányként kivetik ennek szja- és járulékvonzatát. Természetesen adó- és mulasztási bírság társaságában.

Ami szerintem nem megoldás

Sok helyen láttam már, hogy ezekkel az „azonosíthatatlan” kifizetésekkel a társasági adó alapját korrigálják.

Ebben az esetben tehát a kifizetés alapján elszámolják ráfordításként az ismeretlen vásárlást, és mint „nem vállalkozási költség”, év végén visszatesszük az adó alapjába. Azaz egyszer csökkentették az adózás előtti eredményt, de utána növelik az adóalapot. Így az eredményre gyakorolt hatása nulla.

Amiért szerintem ez nem megoldás, hogy ezzel tulajdonképpen folyamatosan a cég pénztét költjük saját szükségleteinkre. Igaz, hogy nem számoljuk el költségként, de csökken a pénzkészlet.

Ha ez működne, akkor miért is lenne fontos, hogy saját jövedelemmel rendelkezünk? Mindent kifizethetnénk a cégből. Ez nem megy. Az adóalap emelésével el is ismertük a személyes szükségletet, és szinte tálcán kínáljuk a revizornak a jövedelem megállapításának tényét.

Ami megoldás

Természetesen az első lépés mindig az, megpróbáljuk kideríteni, hogy mi is volt az a tényleges vásárlás, és hogy tényleg nincs-e róla számla.

Ha egyértelmű, hogy pl. a család havi nagybevásárlása lett kifizetve, akkor azt a kiadás elszámolásával egyidejűleg a magánszeméllyel szembeni követelésként kell könyvelni, amit az érintett személynek a lehető legrövidebb időn belül vissza kell fizetni a bankszámlára vagy a pénztárba.

Azért is fontos, hogy az ügy végére járjunk, mert lehet, hogy a könyvelést is módosítani kell. Emlékszel? Úgy kezdtük, hogy a bankkivonat könyvelésekor a szállítói folyószámlára könyvelünk, valamilyen módon.

De ha a végén kiderül, hogy nincs köze semmilyen szállítóhoz, nem lesz róla üzleti kiadásról szóló számla, akkor azt nem oda, hanem a követelések közé kell könyvelni.

Nyílt végű pénzügyi lízing elszámolása

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Előző számunkban arról olvashattál, milyen buktatói vannak egy nyílt végű pénzügyi lízingszerződésnek. Bár vannak veszélyei, természetesen nem kizárt, hogy mégis ilyen szerződést kötött valamelyik ügyfeled. Már csak azzal kell tisztában lenni, hogyan is kell ezeket elszámolni.

Előzmény

Természetesen nem megismételve az előző számban megjelent írást, mégis néhány gondolat a problémáról.

2011 végéig az áfatörvény nem tette lehetővé az áfa levonását sem a személygépkocsi beszerzése árából, sem pedig a bérletdíjből. Bármilyen konstrukciót is választottunk tehát, az áfa mindenképpen a bekerülési érték részét képezte, hiszen nem helyezhettük levonásba.

A bérleti díj áfája levonásának tiltása azonban az uniós szabályokkal ellentétes volt, így a törvényt módosítani kellett. Bár nem született még meg az európai bíróság ítélete ez ügyben, de talán nem volt kérdés, miről szólt volna. A magyar jogalkotás pedig előre menekült...

Ennek következtében tehát a személygépkocsi bérleti díjának áfája 2012-től levonásba helyezhető. Egy 2008-as adóhatósági állásfoglalás pedig kimondta, hogy a nyílt végű lízingszerződések az áfa szempontjából bérleti szerződésnek minősülnek. És itt az a pont, ami miatt olyan keresett lett az ilyen módon történő személygépkocsi-vásárlás.

Az áfa elszámolása

Ha túl vagyunk azon, hogy milyen szerződést kössünk, és a lízingügyletünk egyértelműen nyílt végű, akkor a lízingdíjak áfatartalmát levonásba helyezhetjük.

Az áfatörvény szerint az áfalevonási jog minden olyan beszerzés után megillet minket, ami az adóköteles bevételhez vezető tevékenységünk miatt merült fel.

Lefordítva ezt a személygépkocsi esetére, ha azt kizárólag üzleti célból használjuk, akkor az áfa teljes egészében levonható. Ha azonban van magánhasználat, akkor az áfa csak olyan arányban vonható le, amilyen arányban üzleti célt szolgál.

Az üzleti és magáncélú utak meghatározásához, illetve ezek arányához pedig útnyilvántartásra van szükség. Akkor is, ha abban egyetlen kilométer magánhasználat sincs, hiszen akkor azt kell tudnunk bizonyítani, hogy kizárólagos az üzleti cél.

A cégautóadó ma is hatályos rendszerében már-már feledésbe merül az útnyilvántartás vezetésének problémaköre. Itt viszont újra elő kell vennünk ezeket az ismereteket.

Tipikus hibának mondható a megtett kilométerek pontatlan kimutatása és a dátumok ésszerűtlen megjelölése. Ellenőrzéskor kiderülhet például, hogy az üzleti partnerhez levezetett út nem lehetett olyan hosszú, mint amit az útnyilvántartás mutat, ráadásul ünnepnapon történt. Ugyanígy tipikus hibának mondható, amikor az elszámolt útvonal, valamint az üzemanyag-beszerzés helye és ideje nem egyezik meg. Amennyiben a revizor hibát talál, vélelmezheti a magánhasználatot. Arra a kérdésre, hogy mennyire életszerű, ha a vállalkozás egyáltalán nem számol el magánhasználatot, nincs megnyugtató válasz. Talán nem életszerű...

Ha elkészítettük az útnyilvántartást, kiszámolhatjuk a levonható áfát. De vajon mit kell tenni rögtön az első lízingdíjról szóló számlánál? Még egyetlen kilométert sem ment az autó, de máris az áfa levonásáról vagy annak arányáról kell dönteni.

A kérdésre szinte nincs válasz. Legalábbis olyan, amit a törvényből egyértelműen ki lehetne olvasni.

Ellenőrzéskor kiderülhet például, hogy az üzleti partnerhez levezetett út nem lehetett olyan hosszú, mint amit az útnyilvántartás mutat, ráadásul ünnepnapon történt.

Véleményem szerint az első lízingdíj a szerződés szerint a teljes futamidőre vonatkozik, így ennek az áfáját a teljes futamidő alatt megvalósított üzleti cél arányában lehet levonni. Mindez azt jelenti, hogy ha később magasabb arányú lesz a magánhasználat, mint azt terveztük, akkor ehhez az áfabevalláshoz önellenőrzéssel vissza kell nyúlni.

Tételezzük fel, eredetileg úgy tervezzük, hogy egyáltalán nem lesz magánhasználat, és az első lízingdíj áfájának 100%-át levonásba helyezzük.

A futamidő alatt azonban kiderül, hogy a futott kilométerek 10%-a magánhasználat, és az egyes havi lízingdíjak áfáját is ilyen arányban igényeltük vissza.

Ebben az esetben az induló lízingdíj áfájának 10%-át önellenőrzéssel vissza kell fizetni.

A havi lízingdíjak áfájánál már elvileg nincs ilyen probléma. Például a december havi lízingdíj áfáját a december havi útnyilvántartás alapján kell megállapítani, amire január 20-ig (a bevallás benyújtásáig) bőven van lehetőség.

A levonható adó számításának menete:

Levonható adó = bérleti díj áfája × (hivatali célú utak/összes megtett út)

Számviteli elszámolás

A számviteli elszámolás egy igazi „mindent bele” szabály. Nincs tulajdonunkban az autó, de mégis pénzügyi lízingről beszélünk. A számviteli törvény pedig nem különbözteti meg a pénzügyi lízing-

geknél azt, hogy a tulajdonszerzés mikor történik, egyáltalán megtörténik-e.

Az áfatörvény pont arra hivatkozik, hogy ez egy bérleti konstrukció, a számviteli törvény mégis saját eszközként kívánja kimutatni, azaz be kell könyvelnünk az 1-es számlaosztályba. Igen, nem tévedés. A nyílt végű pénzügyi lízingszerződéssel használt eszközöket a befektetett eszközök között kell kimutatni, és ennek következtében értékcsökkenést kell rá elszámolni.

„Ez biztos?” „Tényleg?” – gondolom, ilyenek járnak most a fejekben. Igen. És ha az eszközt költségként az értékcsökkenésen keresztül fogjuk elszámolni, akkor a lízingdíj már nem lehet költség. Könyveléstechnikailag tehát nem történik más, mint egy zárt végű pénzügyi lízingszerződés esetében.

Mielőtt bemutatnám a könyvelési tételeket, néhány „apróság-ra” fel szeretném hívni a figyelmedet. Még az előző cikkemben azt a kockázatot mutattam be, hogy ha az adóhatóság bebizonyítja, a szerződéskötéskor is biztos volt a tulajdonszerzés, akkor könnyen átminősítheti zárt végű pénzügyi lízinggé. Akkor pedig nem vonható le az áfa.

Ha kötsz egy nyílt végű pénzügyi lízingszerződést pl. 3 éves futamidőre, akkor a számvitelben a várható használati idő nem lehet más, mint 3 év! Mert ha 5 évre tervezed a várható használati időt, akkor ezzel ellentmondást annak a ténynek, 3 év után nem biztos, hogy meg akarod venni. Vagy legalábbis alaposan sántít a sztori.

És még egy tanács. Remélhetőleg a lízingszerződésedben a maradványérték a futamidő végére várható piaci érték lesz. Legyen a számviteli elszámolásodban is ez a maradványérték, és csak a maradványérték feletti részre számolj el értékcsökkenést. Természetesen a társaságiadó-törvény a bekerülési érték 20%-át elismeri az adóalap terhére, tehát az adózásban nem ér hátrány akkor sem, ha a szerződés szerinti időtávra és maradványértékre tervezed a számviteli elszámolást.

Nézzük a könyvelési tételeket

A lízingszerződés megkötésekor az autó értékéről kapunk egy számviteli bizonylatot. Nem számlát fogunk kapni, hiszen az autót nem kell az elején leszámlázni. Ez kizárólag a számviteli elszámolás bizonylatként fog szolgálni.

Ezt a beruházások számlára kell könyvelni a lízingcéggel szembeni kötelezettségként. A beruházások számlára ezenkívül tovább gyűjtö-

getjük az autóval kapcsolatos egyéb költségeket is, mint például az eljárási illetéket, az üzembe helyezési költséget. Ezeknek az áfája nem levonható, még akkor sem, ha számlát kapunk róla. Ez már személygépkocsihoz kapcsolódó egyéb szolgáltatásnak minősül, ami tételes tiltás alá esik.

A nyílt végű pénzügyi lízingszerződéssel használt eszközöket a befektetett eszközök között kell kimutatni, és ennek következtében értékcsökkenést kell rá elszámolni.

Amikor megérkezik az első lízingdíj, ez a lízingcéggel szembeni kötelezettséget fogja csökkenteni. Illetve ennek az áfatartalma levonásba helyezhető, de csak olyan arányban, ahogyan az üzleti és a magáncélú utak aránya várhatóan engedélyezi.

A havonta érkező lízingdíjakról szóló számla már összetettebb, mint az első lízingdíj. Tartalmaz tőkerészt rá eső áfával, illetve tartalmaz kamatrészt, amit viszont nem terhel áfa. Ha a lízingszerződés devizaalapú, akkor tartalmazhat árfolyam-különbözetet is.

Azaz:

- a tőkerész a lízingcéggel szembeni kötelezettséget csökkenti,
- az áfa arányos része levonásba helyezhető,
- a le nem vonható része egyéb ráfordítás lesz, míg
- a kamatot a pénzügyi ráfordítások közé kell könyvelni,
- az árfolyam-különbözet pedig pénzügyi bevétel vagy pénzügyi ráfordítás lesz.

És így kell eljárni hónapról hónapra, míg a futamidő végére a lízingcéggel szembeni kötelezettség számlának már csak a maradványértékkel egyező egyenlegének szabad maradni. Ha élünk vételi jogunkkal, akkor kifizetjük, és az 1-es számlaosztályban ilyen értékben kimutatott autót tovább értékcsökkentjük. Ha nem szeretnénk megvásárolni, akkor mind az eszközt a kimutatott maradványértékben, mind pedig a lízingcéggel szembeni kötelezettséget meg kell szüntetni.

Könyvajánló: Rakonczay Viktória és Rakonczay Gábor – Tűzhangya

A könyv erősen inspiráló hatású, magával ragadó és hiteles beszámoló az emberi akaratéről és célmegvalósításról

Ez a könyv Magyarország első, egyben világrekorder óceánát-evezőinek viszontagságos útját mutatja be könnyed, naplószerű stílusban, az ötlet születésétől az előkészületeken át az út részletes leírásáig. A szerzők maguk az utazók: Rakonczay Viktória és Rakonczay Gábor.

A szerzőpáros 2006-ban döntött úgy, hogy utolsó éves egyetemistaként halasztanak egy évet tanulmányaikból, és megvalósítják gyermekkori álmukat: áteveznek az Atlanti-óceánon. Az első hallásra hajmeresztőnek tűnő vállalkozás sikerében kevesen bíztak, de a fiatalok lelkesedése és elszántsága az előkészületek során végül számos szakembert meggyőzött, így lett szakmai tanácsadójuk Fa Nándor, aki a könyv előszavát is írta.

Viki és Gábor könyvükben őszintén mesélnek arról, milyen nehézségekkel kellett szembenézniük a hajójuk saját kezű megépítése, a szponzorok felkutatása, majd később az út során. Milyen lelki változásokon mentek keresztül az óceán magányában, miközben több mint 5000 kilométeren keresztül, felváltva, kikötés nélkül eveztek a spanyolországi sziget, Gran Canaria és a Karib-térségben fekvő Antigua partjai között. Milyen sokat jelentett számukra a család egyöntetű lelki támogatása, milyenek voltak hétköznapijaik egy nem hétköznapi közegben (10 méter hosszú, másfél méter széles hajóban), ahol több mint 50 napot töltöttek szinte teljes magányban.

„Amikor meghallottam, hogy Viki és Gábor meg szeretnék írni utazásuk történetét, azonnal tudtam, ebből remek könyv születik

majd. A magyarok igen szkeptikus emberek, főleg a külföldiek sikereivel kapcsolatban. Mindig van egy jó indokunk, amivel megmagyarázzuk, másoknak miért sikerül, ami nekünk nem. A Tűzhangya sztorijában az a legjobb, hogy Viki és Gábor két teljesen átlagos családból származó magyar fiatal, akiknek nem volt extraháttere, mégis megcsinálták, amit elterveztek. Ez teszi őket igazán hitelessé és inspirálóvá bárki számára, akinek vannak még céljai az életben, s szeretné azokat el is érni” – foglalta össze gondolatait a könyv felelős kiadója, Pongor-Juhász Attila.

Viki és Gábor az út előtt sohasem eveztek, még a Balatonon sem, ám 51 napi, hihetetlenül kalandos és viharokkal tarkított evezés után átértek az óceán túloldalára, vegyes párosként világrekordot döntve.

Washingtonban a National Geographic „Adventure, az év kalandja” díjjal, vagyis a „Best of 2008 Adventure”-rel ismerte el egyedülálló teljesítményüket.

Az ajánlót Pongor-Juhász Attila írta, a Pongor Publishing üzleti könyvkiadó tulajdonosa.

Cége számos üzleti motivációs és önfelkészítő könyvet adott ki.

Kiadásukban jelent meg többek között a sokatok számára már jól ismert Önjáró vállalkozás című sikerkiadvány is.

www.pongorkiado.hu

Válasz-adó

Magazinunk állandó rovatában olyan kérdésekre válaszolunk, melyek mint gyakran ismételt kérdések térnek vissza. Bár a rovatban konkrét kérdésre konkrét választ olvashatsz, az ügyfeleidnél felmerült hasonló eseteknél hasznos lehet.

Ügyfelem egy adószámos magánszemély felé úgy fizette ki a számla ellenértékét, hogy nem vonta le az adóelőleget. A magánszemélytől a cég ingatlant bérel. A jövedelemről a 08-as bevallásban is számot kellene adni, de nem tudom a bérbeadó személyes adatait, hogy kitöltssem az M-es lapot. Mit tegyek?

Ilyen helyzetben csak a lehetséges veszteségek minimalizálására lehet törekedni. A mulasztási bírság ezekben a helyzetekben a levonni elmulasztott adó 50%-a. Ha a magánszeméllyel azóta nem állunk kapcsolatban, és már nem lehet vagy a kifizető nem akarja utolérni őt, akkor nincs esély a levonás pótlására és a bevallás benyújtására. Ekkor csak várhatjuk a sorsunkat...

A kérdésben akkor tudunk előrelépni, ha a bérbeadó magánszeméllyel felvesszük a kapcsolatot, elkérjük az adatait, pótolgatjuk a nyilatkozatot, és a korábbi 08-as bevallást önrevízióval helyesbítjük. Ha pénzmozgás nélkül akarjuk megoldani, akkor a következő esedékes bérleti díjból annyival kevesebbet fizetünk ki, ahány havi levonással elmaradásban vagyunk. Persze ehhez a bérbeadó beleegyezése is kell. A bérbeadó a levont adót nem veszíti el, mert a kifizető év végi igazolásán rajta lesz a levont adó, így a bevallásában azt figyelembe tudja venni.

Vizsgálni kell még az ingatlan bérbeadásakor esetlegesen megjelenő 14%-os ehót is. Ahhoz, hogy ezt az adónemet vonjunk kelljen, vagy magas összegű bérleti díjról van szó, vagy a magánszemély így nyilatkozott a kifizető irányába. Esetünkben a magánszemély semmilyen nyilatkozatot nem tett, így – ha a bérleti díj összege nem indokolja – nem vagyunk kötelesek levonni az ehót.

A kérdés egyébként rávilágít arra az esetre is, amikor nem bérbeadásról, hanem önálló tevékenységről van szó, és a szolgáltatás nyújtója nem egyéni vállalkozó. A helyzet itt sokkal súlyosabb: biztosítási jogviszony bejelentésének elmaradása, járulékok, személyi jövedelemadó levonásának elmaradása, továbbá szociális hozzájárulási adó és szakképzési hozzájárulás a kifizetőt terheli. Ráadásul itt egy adóhatósági vizsgálat a levonni elmulasztott járulékot is a kifizető adóhiányaként fogja megállapítani.

Mindenképpen arra kell törekedni, hogy mielőtt kifizetjük a magánszemélyeknek a juttatásukat, tisztázzuk az adókötelezettségeket. Ha ez elmarad, szinte lehetetlen javítani, és az később sokba kerülhet.

Van-e valamilyen kockázata vagy következménye annak, ha egy felfüggesztett adószámú cégtől fogadunk be számlát?

A válasz röviden az, hogy következménye nincs, a cég adólevonási jogát ugyanúgy gyakorolhatja, mint az egyéb befogadott számlák esetében.

A kockázat miatt azonban sokkal körültekintőbbnek kell lennünk. Ha a cég adószámát azért felfüggesztették fel, mert pl. az adózó a székhelyén nem található, akkor a kibocsátott számlát könnyen fiktív számlának minősítheti az adóhatóság.

Ennek következménye pedig az adólevonási jogosultság megvonása.

A felfüggesztett adószámú cégekről található adatbázis az interneten. Tudom, hogy nem lehet

minden befogadott számlát egyesével ellenőrizni, de ha felmerül a gyanú, akkor mindenképpen nézzünk utána. Ha bebizonyosodik a félelmünk, akkor érdemes valamilyen módon megtudni a felfüggesztés okát. Erre sajnos nincs infó az interneten, ezt csak az adózóval vagy meghatalmazottjával közlik, tehát marad pl. a megkérdezéses módszer.

A fiktív számlák befogadásának veszélye persze nemcsak a felfüggesztett adószámú cégek esetében áll fenn, hanem a többiekénél is. A számlák befogadásánál minden esetben körültekintően kell eljárni.

További hasznos

válaszokat olvashatsz

blogunkban:

www.adonavigator.hu/blog

Innovációs járulék adóalanyisági kérdései

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Az innovációs járulékra vonatkozó szabályok 2012. évtől megváltoztak, és e változás kapcsán derült fény nem egy esetben arra, hogy már korábban sem volt megfelelő a vállalatasi méret besorolása.

Ami eddig volt

Utazzunk vissza 2005. január 1-jéig. Az ekkor hatályos innovációs járulék-szabályozás szerint csak a kisvállalkozói méret fölött kellett ezt az adónemet megfizetni, úgy, hogy a besorolást kizárólag a vállalkozás saját mérete alapján kellett elvégezni. Figyelmen kívül hagyhattuk tehát az anyavállalat, a leánycégek, illetve rész tulajdonlással érintett cégek adatait. Nem kellett alkalmazni az igen nehezen érthető „kétéves szabályt” sem. Mivel 2004-ben az előbbi szabályok szerint kellett eljárni, így nem egy esetben a rossz berögződés okán évekig fizették a járulékot azok is,

akiknek nem kellett volna. Például egy külföldi anyacég kisvállalkozói méretű leánycégeinek 2005. január 1. után nem kellett fizetnie.

A besorolásnál figyelemmel kell arra is lenni, hogy az egyes kategóriák „felülről” korlátosak, azaz a létszám és mérlegfőösszeg és/vagy árbevétel értékhatároknak együttesen kell alatta lenni. Élőmunka-igényes szakmákban előfordul, hogy a létszám az értékhatár felett van, a másik két paraméter pedig (sajnos) messze alatta. Miután a

A másik jelentős változás a kétéves szabály visszatérése, de ez nem azt jelenti, hogy 2012. január 1-jén indul a két év.

létszámkorlátnak önmagában is meg kell felelni, ezeket a cégeket a magasabb kategóriába kell besorolni.

Ami most van

Térjünk vissza a jelenbe.

Az egyik jelentős változás, hogy 2012-től nemcsak a saját méretet kell figyelembe venni, hanem a partner és kapcsolódó vállalkozások mére-

teit is. Itt is előtérbe kerülnek az anyavállalat, leányvállalat problémák, illetve a rész tulajdonlással érintett cégek. A másik jelentős változás a kétéves szabály visszatérése, de ez nem azt jelenti, hogy 2012. január 1-jén indul a két év. Ahhoz, hogy ezt a szabályt alkalmazzuk, egészen 2005. január 1-jéig (kivéve, ha később alakult, akkor addig) visszamenőleg el kell végezni a besorolást, mivel a kétéves szabály eredménye eltérő eredményt is adhat az adott év január 1. szerinti besorolástól. Ez az ismételt időutazás ne tévesszen meg senkit: a 2005–2011. évek innovációs járulék-szabályai nem változtak, visszamenőleges kötelezettséget nem hozott a változás. A kétéves szabály lényege az, hogy ha egy vállalkozás túllépi a besorolási paramétereket vagy elmarad azoktól, akkor kell csak másik kategóriába átsorolni (ekkor az utolsó szerintibe), ha két egymást követő beszámolási időszakban történik meg az elmaradás vagy a túllépés.

A kétéves szabály kiinduló fix pontja 2005. január 1. vagy későbbi alakulás esetén az alakuláskori besorolás. Ennek a kiinduló pontnak az ismerete nélkül nem lehet besorolni. Fontos szabály, hogy a besorolást mindig a rendelkezésre álló beszámoló – illetve partner és kapcsolódó vállalkozások rendelkezésre álló adatai – alapján kell elvégezni, 2005. január 1-jén a 2003. évi beszámoló alapján. 2012-re tehát a 2010-es beszámoló lesz irányadó.

A kétéves szabály ugróiskoláját megérteni szerintem csak akkor lehet, ha az alábbi példatáron kellően kifárasztjuk a szemeinket. A táblázat ismerős lehet a 2007/46. adózási kérdésből. Ezt a sort folytatjuk egészen 2012-ig.

Példa sorsz.	Besorolás alapját képező beszámoló								Irányadó besorolás a második beszámoló ismeretében						
	2003. évi (2005. I. 1.)	2004. évi (2006. I. 1.)	2005. évi (2007. I. 1.)	2006. évi (2008. I. 1.)	2007. évi (2009. I. 1.)	2008. évi (2010. I. 1.)	2009. évi (2011. I. 1.)	2010. évi (2012. I. 1.)	2005. évi beszámolót követően	2006. évi beszámolót követően	2007. évi beszámolót követően	2008. évi beszámolót követően	2009. évi beszámolót követően	2010. évi beszámolót követően	Inno alanyiság 2012. évre
1.	mikro	kis	közép	nagy	nagy	nagy	közép	közép	közép	közép	nagy	nagy	közép	közép	IGEN
2.	mikro	kis	kis	mikro	közép	kis	kis	mikro	kis	kis	kis	kis	kis	kis	NEM
3.	mikro	mikro	közép	kis	mikro	mikro	kis	kis	mikro	kis	kis	mikro	mikro	kis	NEM
4.	kis	mikro	közép	közép	nagy	közép	nagy	közép	kis	közép	közép	közép	közép	közép	IGEN
5.	kis	nagy	közép	mikro	kis	kis	kis	közép	közép	közép	kis	kis	kis	kis	NEM
6.	kis	közép	mikro	közép	mikro	mikro	kis	kis	kis	kis	kis	mikro	mikro	kis	NEM
7.	kis	mikro	kis	mikro	mikro	kis	mikro	kis	kis	kis	mikro	mikro	mikro	mikro	NEM
8.	közép	kis	mikro	kis	közép	közép	nagy	közép	mikro	mikro	közép	közép	közép	közép	IGEN
9.	nagy	kis	közép	kis	nagy	nagy	nagy	közép	közép	közép	közép	nagy	nagy	nagy	IGEN
10.	nagy	közép	kis	mikro	közép	kis	kis	közép	kis	kis	kis	kis	kis	kis	NEM

Családi kedvezmény a válás után

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A családi kedvezmény jelenleg érvényes szabálya már 2011 óta érvényben van. A rendszerben 2012-től kisebb, visszaélést kizáró vagy pontosító szabályok történtek, alapvető változás nem. Mégis úgy érezzük, hogy a témával kapcsolatban mindig új kérdések születnek. Ráadásul az adóhatóság álláspontjának változása mögött nem mindig áll törvénymódosítás.

Az biztos, hogy a témában a családi kedvezmény megosztása okozza a legtöbb problémát. Amiről most írni szeretnék, egy olyan szituáció, ami életszerű, gyakran előfordul, de a probléma felvetésével mégsem foglalkozunk vele kellő számban.

A kérdés pedig az, hogy érvényesíthető-e a kedvezmény a bevallásban, ha annak benyújtásakor már nincs a háztartásban a gyermek, akire tekintettel az adóelőlegnél nyilatkozatot tettünk?

Idén tavasszal az adóhatóság arról tájékoztattott, hogy a családi kedvezmény adóalapjából történő érvényesítése a bevallás benyújtásakor fennálló állapothoz kötődik. Mindez azt jelenti, hogy hiába vannak az évközi jogosultsági hónapok, ha a bevallás benyújtásakor az illetőnek már nincs családi pótlékra jogosult gyermeke. Ilyen lehet például az az eset, ha a szülők elváltak.

Ez tényleg így van? Ha év közben az apa vette igénybe a kedvezményt, de a bevallás benyújtásáig a szülők elváltak, és a családi pótlékra a továbbiakban az anya jogosult, akkor az igénybe vett kedvezményt az apa a bevallásába már nem állíthatja be?

Kicsit tovább kutakodva kiderült, hogy ez egy téves tájékoztatás volt. A kedvezmény az apa számára nem veszik el, hiszen azokban a hónapokban, amire a bevallást benyújtja, még egy háztartásban éltek.

Ha az év elején tett nyilatkozatunkhoz képest változás áll be, akkor ne felejtjük el azt módosítani!

Természetesen előfordulhat, hogy az anya, aki gyermekeit tovább neveli, igénybe szeretné venni a teljes kedvezményt. Ekkor az előlegnél igénybe vett kedvezményt az apának vissza kell fizetni, viszont a 12%-os különadót természetesen nem kell megfizetni, mert a jogosultsági hónapokban még volt alapja a kedvezménynek.

De ha már ennél az esetenél tartunk, akkor ne menjünk el egy nagyon fontos dolog mellett. Ha az év elején tett nyilatkozatunkhoz képest változás áll be, akkor ne felejtjük el azt módosítani! Esetünkben is az apánál csak arra az időszakra jár a kedvezmény, amíg a család együtt élt. Amennyiben a különélés időpontjától a családi kedvezmény érvényesítésére vonatkozó nyilatkozatát nem vonta vissza, akkor erre az időszakra nemcsak az adókedvezményt kell visszafizetnie, hanem a 12 százalékos különadót is.

Ízelítő az Irányadó magazin következő számából

Megjelenik decemberben

VEZÉRCIKK

Középpontban: a saját tőke

Folyamatosan visszatérő téma a saját tőke rendezése. Az is rejthet kérdéseket, ha túl magas, de ha negatív, akkor a törvényi előírásokat is megsérti. Cikkemben vázolom a lehetőségeket, mit tegyünk, illetve mit tehetünk a kívánt cél elérése érdekében.

Látványcsapatsport-támogatás buktatói

A látványcsapatsport adókedvezménye nyereséges cégek esetén egy nagyon vonzó konstrukció. Az átadott támogatás elismert költség, illetve a támogatás teljes egészében leírható az adóból. A szabályozás sok buktatót tartalmaz, ráadásul adóhatósági szemmel is jól követhető és nagyon sarkos feltételei vannak.

Marketingakciók az adózásban

A különféle marketingakciók adókötelezettsége elég bonyolult téma, mivel több adónemet érint a kérdés, ráadásul a vonatkozó szabályok évről évre változnak. Az egyes akciók közötti adózásbeli eltérések igen nagyok lehetnek, adózás szempontjából történő be-

sorolásuk gyakran egy-két, más szempontból jelentéktelennek tűnő apróságon múlik.

Mikor válasszunk alanyi mentességet?

Az év vége mindig egy döntési pont is egyben. Általában ekkor lehet változtatni a korábban alkalmazott adózási szabályon. Ilyen az alanyi mentesség választásának lehetősége is. De vajon kinek érdemes alanyi mentességet választani?

Új év - új szabadság

A régi Mt. szabadságra vonatkozó rendelkezései túlélték a törvényt, az év végéig ezek szerint kell eljárni. Írásunkban felvázoljuk az olvasónak, mire készüljön alkalmazottként vagy akár a munkáltatói jogkör gyakorlójaként 2013-tól.

És még sok hasznos tartalom...

Minden jog fenntartva! A magazinban közzétett cikkek, információk bármilyen felhasználása csak a kiadó engedélyével lehetséges. A szakmai információkat a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A legnagyobb gondosságunk ellenére felmerülő téves értelmezésekért felelősséget nem vállalunk.

Kiadó:

Adónavigátor Tanácsadó Kft.
6000 Kecskemét, Katona József tér 18.
magazin@adonavigator.hu
Tel./fax: +36-76/401-037
www.adonavigator.hu

Felelős szerkesztő:

Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Kiadásért felelős:

Böröczky Zoltán
magazin@adonavigator.hu

Arculatterv:

Kreatív Vonalak Kft.
Nyomdai előkészítés: KAtipográfia Kft.
Nyomda: Print 2000 Nyomda Kft.
6000 Kecskemét, Nyomda utca 8.

Figyelmesen olvastál?

Ha a következő 5+1 kérdésre helyesen válaszolsz, akkor gratulálok! Írásainkat figyelmesen elolvastad, és biztos lehetsz benne, hogy azokat a gyakorlatban biztonsággal használni is tudod!

1. Mennyi lehet szabályzat szerint a házipénztárban tartandó maximális pénzkészlet?

- a) Bármennyi, nincs korlátozás
- b) Kell a szabályzatban korlátozni a maximális pénzkészletet, de ez lehet akár több mint 10 millió forint is
- c) A házipénztárban nem lehet több, mint az előző évi bevétel 10%-a vagy 500 ezer forint

2. Milyen hosszú lehet egy határozott idejű munkaszerződés?

- a) Maximum 5 év
- b) Maximum 2 év
- c) Bármilyen hosszú, amit a felek a munkaszerződésben közösen meghatároznak

3. Beleszámít-e egy napi 2 órás munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló a rehabilitációs hozzájárulás szerinti kötelező foglalkoztatási szintbe?

- a) Igen, 1 főnek kell tekinteni
- b) Igen, de csak a részmunkaidejével arányosan
- c) Egyáltalán nem, mert nincs meg a legalább havi 60 órás foglalkoztatás

4. Mit kell tenni, ha a céges bankkártyával fizetett ter-mékről, szolgáltatásról nincs számla, de a bankkivonatot megterhelték?

- a) Semmit, ezeket a kiadásokat nem kell könyvelni
- b) A kiadás összegével meg kell emelni a társasági adó alapját
- c) A magánszemély fizesse vissza, vagy részére bérként le kell számfejtetni

5. Visszaigényelhető-e az első – nagyobb összegű – lízingdíj áfája?

- a) Igen, de csak arányosan javasolt a várható üzleti cél-magáncél arányában, hogy később ne kelljen önellenőrizni
- b) Nem, mert még nem valósult meg az üzleti cél
- c) Igen, mert még magánhasználat hiányában lehet kizárólag üzleti célú a használat

+1. Jár-e a családi kedvezmény a válás évében?

- a) Igen, az egész évben
- b) Igen, de csak addig a hónapig, amíg a házasság fennállt
- c) Nem, mert a bevallás benyújtásakor már nem áll fenn a jogsultság

Megoldás: 1b, 2a, 3c, 4c, 5a, +1b

Ha a válaszaidban bizonytalan vagy, esetleg nem mindent sikerült eltalálni, bátran lapozz vissza és olvasd el a cikket még egyszer!

Az Irányadó magazinra előfizethetsz és további hasznos információkat olvashatsz:

magazin.adonavigator.hu